

RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2025

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2025

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

(pentru etapa 2025)

**privind implementarea proiectului din cadrul concursului
"Tineri Cercetători"**

**Proiectul „Valorificarea capitalului uman prin mecanisme de incluziune socială și dezvoltare
sustenabilă în contextul ecosistemului inovațional-tehnologic”**

Cifrul proiectului **25.80012.0807.26TC**

Prioritatea strategică **IV. Provocări societale**

Președinte al Senatului ASEM

 STRATAN Alexandru

Rectorul Academiei de Studii Economice
din Moldova, dr. hab., prof. univ., academician

 STRATAN Alexandru

Conducătorul proiectului
Dr. cerc. șt. coordonator

 GRIBINCEA Corina

Chișinău, 2025

CUPRINS:

1. Scopul etapei 2025 conform proiectului depus la concurs.....	3
2. Obiectivele etapei 2025.....	3
3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2025.....	3
4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2025.....	3
5. Rezultatele obținute	4
6. Diseminarea rezultatelor la foruri științifice.....	7
7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului 2025.....	8
8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului 2025.....	8
9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului 2025.....	9
10. Dificultăți în realizarea proiectului: financiare, organizatorice, legate de resursele umane..	9
11. Recomandări, propuneri.....	9
12. Lista lucrărilor științifice, publicate în anul 2025 (Anexa 2).....	10
13. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2025 în limba română și în limba engleză (Anexa 1).....	11
14. Executarea devizului de cheltuieli din contractul de finanțare pentru anul 2025 (Anexa 3)	13
15. Componența echipei conform contractului de finanțare pentru anul 2025 (Anexa 4).....	14

1. Scopul etapei 2025 conform proiectului depus la concurs (obligatoriu).

Dezvoltarea unui ecosistem inovator care să optimizeze și să valorifice capitalul uman din Republica Moldova prin mecanisme de incluziune socială și dezvoltare sustenabilă

2. Obiectivele etapei 2025 (obligatoriu).

1. Cartografierea ecosistemului actual de educație și ocupare a forței de muncă
2. Modelarea unui model-cadru inovator de formare profesională în baza metodei de expertiză

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2025 (obligatoriu)

1. Colectarea datelor macroeconomice și analiza tendințelor economice relevante domeniului educație, formare profesională și piața muncii
2. Studierea modelelor internaționale în domeniul dezvoltării capitalului uman și a mecanismelor de incluziune socială
3. Elaborarea metodologiei de modelare a unui model-cadru inovator de formare profesională în baza metodei de expertiză
4. Elaborarea de modele de dezvoltare profesională în baza metodei de expertiză

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2025

1. Analizate tendințele economice relevante domeniului educație, formare profesională și piața muncii
2. Identificate bune practici internaționale în domeniul dezvoltării capitalului uman și a mecanismelor de incluziune socială
3. Elaborată metodologia de modelare a unui model-cadru inovator de formare profesională în baza metodei de expertiză
4. Dezvoltat un model-cadru inovator privind optimizarea capitalului uman prin incluziune socială și sustenabilitate economică.

5. **Rezultatele obținute** (descriere narativă 3-5 pagini) (obligatoriu)

Proiectul se bazează pe unul din obiectivele de dezvoltare durabilă, pornind de la provocările macroeconomice, prioritățile de cercetare și inovare stabilite la nivel național și european. Cercetarea posedă noutate științifică și importanță practică esențială, asigurând soluționarea problemelor sociale orientate pe creșterea competitivității economice. Rezultatele științifice preconizate sunt în corespundere cu Strategia Națională de dezvoltare „Moldova 2030”, Strategia Nationala de incluziune sociala, Prioritățile și direcțiile strategice ale Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024-2027 și Obiectivele de dezvoltare durabila (SDG).

Pe perioada primului an de cercetare în cadrul proiectului, au fost obținute următoarele rezultate științifice:

1. Analiza tendințelor economice relevante domeniului educație, formare profesională și piața muncii

Analiza contextului Republicii Moldova arată că valorificarea capitalului uman este condiționată în primul rând de soluționarea concomitentă a trei provocări majore ca: criza demografică, dualismul pieței muncii și decalajul de competențe. În prezent, Moldova se confruntă cu o criză demografică acută, marcată de depopulare și de emigrație masivă. Această tendință structurală a oprit procesul de urbanizare și a generat amenințări serioase la adresa dezvoltării durabile a localităților. Consecințele pe piața muncii sunt deja vizibile: forța de muncă (populația activă de 15 ani și peste) a constituit 889,1 mii de persoane în 2024, înregistrând o descreștere de 4,3% față de anul 2023. Conform prognozelor UNFPA, declinul demografic continuu va duce la reducerea constantă a populației în vârstă aptă de muncă, sporind astfel sarcina demografică. În acest context de contracție a forței de muncă, rata șomajului la nivel național, care a fost de doar 4,0% în 2024, nu poate fi interpretată ca un semn al sănătății economice, ci mai degrabă ca un rezultat al restrângerii bazei de populație activă.

Un aspect al Republicii Moldova este nivelul relativ scăzut al Indicele Dezvoltării Umane (HDI), care este cel mai mic în rândul țărilor europene. Această situație continuă să existe chiar dacă investițiile în învățământ, deși destul de ridicate, nu se materializează într-o valorificare economică internă pe măsură. Explicația este fenomenul de brain drain, adică emigrația persoanelor înalt calificate. În acest context, investiția publică în educație produce capital uman valoros, dar beneficiile acestuia sunt capturate de piețele externe în defavoarea țării emițătoare.

Analiza transformărilor pe piața muncii și în sistemul educațional din Republica Moldova trebuie valorificată în contextul viziunii strategice pe termen lung, care urmărește în principal alinierea la standardele europene și construirea unei reziliențe economice bazate pe cunoaștere. Valorificarea eficientă a acestui capital uman devine o prioritate strategică. Astfel, o strategie viabilă pentru dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova bazată pe inovare, implică, pe lângă valorificarea potențialului forței de muncă cu studii superioare complete și utilizarea capitalului social al diasporei. Pentru a contracara vulnerabilitatea și a asigura incluziunea, este esențială implementarea unor programe robuste de recalificare. Grupurile cele mai expuse riscului de automatizare se suprapun adesea cu populația inactivă, rurală, persoane cu dizabilități, tinerii

NEET. Prin urmare, valorificarea capitalului uman trebuie să dezvolte programe care să faciliteze tranziția de la competențe analogice sau de rutină la competențe digitale funcționale.

2. Identificarea bunelor practici internaționale în domeniul dezvoltării capitalului uman și a mecanismelor de incluziune socială

O problemă deosebit de relevantă pentru Republica Moldova este discrepanța accelerată dintre competențele oferite de sistemul educațional și cerințele pieței muncii. Analizele regionale (OECD) indică riscul ca până la 25% dintre abiturienți să fie îndrumați către ocupații care se vor afla în declin semnificativ. În același timp, cererea pieței crește exponențial pentru competențe digitale avansate, abilități antreprenoriale și competențe interpersonale, care nu sunt acoperite satisfăcător de programele de formare profesională actuale din Moldova. Fără o adaptare urgentă a sistemului, acest deficit de competențe amenință productivitatea economică și eforturile de incluziune socială. Se constată, prin urmare, că o problemă - cheie în ecosistemul capitalului uman este eficiența consumului resurselor. Oricât de ample ar fi investițiile în formarea profesională avansată, dacă populația activă și tinerii nu posedă competențe de bază, impactul va fi limitat. Este imperativ ca Moldova să adopte standarde de evaluare a performanței similare cu cele din Uniunea Europeană și să prioritizeze reformele care asigură calitatea și sustenabilitatea educației pentru a constui un capital uman adaptabil la tranziția verde și digitală.

Studiind bunele practici internaționale în domeniul dezvoltării capitalului uman și a mecanismelor de incluziune socială, au fost identificate următoarele modelele care pot fi transpuse în R.Moldova: 1. programe personalizate de competențe digitale care prevăd programe personalizate pentru dobândirea competențelor IT de bază și vizează populația cu nivel scăzut de formare profesională; 2. mecanismul "Upskilling Pathways - New opportunities for adults", care reprezintă o practică strategică europeană de facilitare a accesului adulților fără educație sau calificare, sau cu un nivel scăzut de competențe; 3. abordarea barierelor de acces non-educaționale - o abordare inovatoare de incluziune vizează eliminarea barierelor prin introducerea de sume nerambursabile destinate persoanelor vulnerabile pentru achiziționarea de produse de primă necesitate sau pentru servicii de consiliere în carieră, și răspunde necesității de a oferi sprijin adecvat persoanelor marginalizate; 4. prioritizarea competențelor-cheie: este imperativ să se acorde o importanță sporită competențelor transversale, interpersonale și pentru viață, nu doar celor profesionale, deoarece acestea garantează o mai mare flexibilitate și adaptare la piața muncii locale.

Dezvoltarea capitalului uman și incluziunea socială în Republica Moldova trebuie să se bazeze pe o arhitectură de implementare integrată și pe o guvernare intersectorială. Transferul de succes al politicilor europene depinde nu doar de alocarea resurselor, ci de capacitatea internă de a asigura coerența între intervențiile sectoriale. În lipsa reformelor structurale rapide, Republica Moldova trebuie să prioritizeze consolidarea capacității instituționale prin utilizarea strategică a mecanismelor de pre-aderare la Uniunea Europeană.

3. Elaborarea metodologiei de modelare a unui model-cadru inovator de formare profesională în baza metodei de expertiză

Elaborarea unei metodologii de formare profesională bazată pe expertiză nu este doar un exercițiu academic, ci un imperativ economic pentru Republica Moldova. Într-o economie care aspiră la

integrarea europeană și la digitalizare, modelul „business as usual” (BAU) în educație este nesustenabil. Metodologia propusă de autori oferă un mecanism participativ și anticipativ. Prin valorificarea infrastructurii existente, utilizarea metodei Delphi și adoptarea flexibilității curriculare, aceasta poate deveni un motor de inovație la nivel de țară. Modelul propus (implementat la nivel european) care poate fi replicat la nivel național, introduce conceptul de calificări stivabile și anume divizarea în unități de învățare care pot fi certificate independent. Aceasta ar permite rapid recunoașterea competențelor specifice dobândite la cursuri de scurtă durată. Acestea sunt esențiale pentru formarea continuă a adulților și pentru studenții care doresc să intre rapid pe piața muncii. Astfel, modelul reinterpretează relația dintre școală – companie/ firmă prin digitalizarea procesului și a conținutului și aplicarea principiului învățare la locul de muncă.

4. Dezvoltarea unui model-cadru inovator privind optimizarea capitalului uman prin incluziune socială și sustenabilitate economică

Modelul elaborat de autori are o abordare holistică și dinamică, fiind aplicabil atât la nivel de sector cât și de grup vulnerabil și are în principal scopul maximizării potențialului uman prin integrarea armonioasă a performanței; fiind în principal conceput pentru a asigura fiecărei persoane șansa de a atinge potențialul sau maxim.

Cercetările vizează trei regiuni din R.Moldova: nord, sud și centru, în care urmează să fie pilotat acest model. La etapa inițială, prin intermediul unei analize riguroase a ecosistemului educațional și economic actual (fiind aplicate 3 chestionare pentru mediul academic, privat și autorități publice), cercetarea a identificat principalele provocări și a elaborat un model integrat bazat pe colaborare între sectorul privat și public și cu dezvoltarea unor mecanisme de sprijin pentru categoriile vulnerabile. Dezvoltarea acestui model integrat de educație, formare profesională și integrare pe piața muncii, bazat pe digitalizare, incluziune socială și sustenabilitate, considerăm că conduce la reducerea decalajelor și îmbunătățirea competitivității capitalului uman din R.Moldova.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații (obligatoriu) și în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

Manifestări științifice internaționale în străinătate– 3

1. **Popa M. Gribincea C.** Key dimensions of human capital as an important factor in enhancing economic development: the case of the Republic of Moldova. RELIK, Reproduction of Human Capital - mutual links and connections, 13-14 noiembrie, 2025 (Praga, Cehia) <https://relik.vse.cz/conference>
2. **Sîrbu E. Ungur C.** Exploring the educational and labour market ecosystem across regions in the Republic of Moldova. RELIK, Reproduction of Human Capital - mutual links and connections, 13-14 noiembrie, 2025 (Praga, Cehia) <https://relik.vse.cz/conference>
3. **Gribincea C. Sirbu E.** Designing a methodological model for innovative professional training through expert-based evaluation in transition economies: evidence from Moldova. Globera 2025 “International Conference Challenges in the New Era of Globalization” (GLOBERA 2025), 4 – 5 Decembrie 2025 (București, România) https://globera.iem.ro/wp-content/uploads/2025/12/Program_GLOBERA-2025.pdf

Manifestări științifice naționale cu participare internațională – 2

1. **Popa M. Gribincea C., Ungur C., Sirbu E.** Enhancing the alignment of Moldova’s education system and vocational training with labour market requirements. Economic growth in the face of global challenges, 9-10 octombrie, INCE, ASEM (Moldova) https://www.ince.md/wp-content/uploads/2025/10/Extended_Conference_Programme_NIER_2025.pdf
2. **Popa M. Gribincea C., Ungur C., Sirbu E.** Human capital development as a strategic objective in global development goals. Annual international scientific conference “Competitiveness and innovation in the knowledge economy” 26-27 septembrie, 2025 Chisinau, ASEM <https://ase.md/international-scientific-conference-competitiveness-and-innovation-in-the-knowledge-economy-26-27-september-2025/>

Participări la expoziții internaționale specializate

1. Expoziția internațională specializată „INFOINVENT”, ediția a XIX-a, 3-5 decembrie 2025 <https://infoinvent.md/assets/files/catalog/catalog-2025.pdf>

6. 7. Lista publicațiilor din anul 2025 în care se reflectă doar rezultatele obținute în proiect, perfectată conform cerințelor față de lista publicațiilor (a se vedea Anexa 2)

8. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului (obligatoriu)

Cercetarea are un impact semnificativ atât din punct de vedere științific, prin elaborarea unui model teoretic inovator de integrare a capitalului uman, cât și din perspectivă economică și socială, prin creșterea angajabilității și stimularea retenției forței de muncă în țară. Prin testarea și validarea unui program pilot (în anul II), proiectul va genera date relevante pentru elaborarea unor politici publice adaptate la realitățile economice ale Moldovei.

Impact economic Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă prin alinierea competențelor la cerințele pieței. Reducerea timpului de angajare/reangajare a forței de muncă prin crearea unor oportunități atractive în Moldova. Creșterea avantajelor comparative a forței de muncă. Creșterea productivității și competitivității economiei naționale.

Impact social Creșterea incluziunii sociale prin reducerea decalajelor educaționale și economice. Oferirea de oportunități mai bune pentru tineri și grupuri vulnerabile. Crearea unui model sustenabil de integrare socio-profesională.

Impact științific și strategic Elaborarea unui cadru inovator de politici publice pentru educație și piața muncii. Publicarea unor studii și recomandări bazate pe date concrete. Contribuția la strategiile naționale și europene privind dezvoltarea capitalului uman. Impactul proiectului este unul semnificativ și de durată, având efecte pozitive asupra mai multor dimensiuni ale economiei și societății din Republica Moldova.

Rezultatele obținute contribuie la modernizarea sistemului educațional, îmbunătățirea accesului la formare profesională și recalificare, și integrarea mai eficientă a capitalului uman pe piața muncii, toate aceste măsuri având un impact direct asupra dezvoltării economice și sociale sustenabile a țării. Îmbunătățirea coerenței dintre cerințele pieței muncii și oferta educațională va duce la o mai bună aliniere a competențelor forței de muncă cu nevoile economiei. Reducerea decalajelor dintre educație și piața muncii va contribui la creșterea angajabilității tinerilor și a persoanelor vulnerabile, diminuând astfel rata șomajului și stimulând ocuparea forțată a forței de muncă, în special în domeniile economiei verzi/circulare și digitale, care sunt esențiale pentru dezvoltarea sustenabilă. Un alt impact important al proiectului va fi reducerea inegalităților sociale și economice, prin promovarea unor mecanisme de incluziune socială și integrare a grupurilor vulnerabile. Aceste măsuri vor contribui la un acces mai echitabil la educație și formare profesională, oferind șanse egale pentru toți cetățenii, indiferent de statutul lor socio-economic. Impactul social - prin implementarea unui program pilot de integrare socio-profesională, care va fi un model replicabil pentru alte regiuni și va stimula crearea de locuri de muncă în sectoare inovative. Pe termen lung, acest program va contribui la creșterea capitalului uman local, la dezvoltarea unui mediu mai competitiv și la reducerea decalajelor regionale în ceea ce privește accesul la educație și oportunități profesionale.

9. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Oficiului teritorial Direcția Ocuparea Forței de Muncă Cahul, Balti, Ungheni

- Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți (USARB)
- Colegiul agroindustrial, Ungheni
- Universitatea de Stat “Bogdan Petriceicu Hașdeu”, Cahul

10. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

- Institutul de Economie Mondială, Academia Română, (București, România)
- Universitatea de Economie și Afaceri (VŠE), (Cehia, Praga)

11. Dificultățile în realizarea proiectului de natură financiară, organizatorică, legate de resursele umane etc. (obligatoriu).

Una dintre dificultățile întâmpinate în realizarea proiectului o reprezintă deschiderea instituțiilor pentru pilotarea modelului propus, precum și timpul necesar alocat pentru desfășurarea acestor activități. De multe ori, instituțiile partenere manifestă reticență față de inovare, fie din cauza lipsei de resurse umane pregătite pentru implementarea noilor metode, fie din cauza unor priorități interne care nu permit alocarea suficientă de timp și energie pentru implicarea în proiect. În plus, procesul de pilotare presupune adaptarea continuă la specificul fiecărei instituții, ceea ce poate genera întâzieri sau neclarități. De aceea, este necesară o comunicare constantă, transparentă și o motivare suplimentară a partenerilor, pentru a asigura succesul implementării modelului în condiții reale.

La fel, participarea cercetătorilor la diferite evenimente științifice peste hotare joacă un rol esențial în promovarea rezultatelor proiectului, facilitând schimbul de experiență, consolidarea relațiilor internaționale și identificarea de noi oportunități de colaborare. Totuși, reorganizarea sau chiar anularea acestor evenimente din motive logistice sau financiare implică regândirea strategiei de diseminare a rezultatelor științifice. În astfel de situații, echipa de proiect este nevoită să caute alternative, precum participarea la conferințe online sau publicarea rezultatelor în culegeri de conferințe organizate în țară. Această adaptare nu doar că influențează absorbția bugetului, deoarece resursele financiare planificate pentru mobilitate sau taxe de participare trebuie redistribuite, dar impactează și planificarea activităților pe parcursul anului, necesitând o flexibilitate sporită în gestionarea calendarului și priorităților. În plus, o diseminare mai limitată poate reduce vizibilitatea proiectului la nivel internațional, ceea ce poate afecta indirect șansele de a obține noi parteneriate sau finanțări în viitor. Astfel, echipa proiectului trebuie să demonstreze ingeniozitate și capacitate de adaptare, pentru ca rezultatele obținute să ajungă la un public cât mai larg.

12. Recomandări, propuneri (opțional).

Nu sunt.

Conducătorul de proiect

Data: 01.12.2025

Gribincea Corina, dr., cerc.șt.coordonator

Corina Gribincea
01.12.2025
Șef Serviciu s. Resurse Umane
Corina

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2025 în cadrul proiectului**

**„Valorificarea capitalului uman prin mecanisme de incluziune socială și dezvoltare
sustenabilă în contextul ecosistemului inovațional-tehnologic”**

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. Gribincea C. Sirbu E. Designing a methodological model for innovative professional training through expert-based evaluation in transition economies: evidence from Moldova. În: Globera 2025 “International Conference Challenges in the New Era of Globalization” (GLOBERA 2025), 4 – 5 Decembrie 2025 (Romania) *(in editie)*
2. Popa M. Gribincea C. Key dimensions of human capital as an important factor in enhancing economic development. the case of the Republic of Moldova. În: Conferința științifică internațională RELIK, Reproduction of Human Capital - mutual links and connections, 13-14 noiembrie, 2025 (Cehia) *(in editie)*
3. Sirbu E. Ungur C. Exploring the educational and labour market ecosystem across regions in the Republic of Moldova. În: Conferința științifică internațională RELIK, Reproduction of Human Capital - mutual links and connections, 13-14 noiembrie, 2025 (Cehia) *(in editie)*

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. Popa M. Gribincea C, Ungur C, Sîrbu (Șoldan) E. Human capital development as a strategic objective in global development goals. În: Annual International Scientific Conference “Competitiveness and Innovation in the Knowledge Economy” 26-27 septembrie 2025, Chisinau, Republic of Moldova *(in editie)*
2. Gribincea C., Dodu-Gugea L. Developing a methodological framework for modeling an innovative professional training system based on expert evaluation. În: Interdisciplinary and cooperation in cross-border research international conference, ICCR, Dunarea de Jos University of Galati, Romania *(in editie)*

**Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2025**

Cifrul proiectului: 25.80012.0807.26TC

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Deplasări de serviciu în interiorul țării	222710	1,9		1,9
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	42,1	+9,0	51,1
Servicii medicale	222810			
Servicii editare	222910			
Servicii de cercetări științifice	222930	318,8		318,8
Servicii neatribuite altor aliniate	222999	19,8		19,8
Cheltuieli curente neatribuite la alte categorii	281900	15,0	-9,0	6,0
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizite de birou	316110			
Procurarea activelor nemateriale	317110			
Procurarea materialelor pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	335110			
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110	2,4		2,4
Total		400,0		400,0

Conducătorul organizației / Alexandru STRATAN

Economist șef / Nadejda GUȚU

Conducătorul de proiect / Corina GRIBINCEA

Data: 10.10.2025

Componența echipei conform contractului de finanțare 2025

Cifrul proiectului 25.80012.0807.26TC

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului) pentru 2025						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă sau nr. de ore conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Gribincea Corina	1987	Dr.	33	01.08.2025	31.12.2025
2.	Ungur Cristina	1984	Dr.	31	01.08.2025	31.12.2025
3.	Popa Marina	1984	Dr.	31	01.08.2025	31.12.2025
4.	Șoldan Elena	1984	Drd.	31	01.08.2025	31.12.2025
5.	Cotorobai Tatiana	1981		16	01.08.2025	31.12.2025
6.						
7.						

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2025					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă sau nr. de ore conform contractului	Data angajării
1.	Modificări nu au fost				
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					

Conducătorul organizației Alexandru STRATANContabil șef Nadejda GUȚUConducătorul de proiect Corina GRIBINCEA

Data: _____

LȘ

INFORMAȚIE SUPLIMENTARĂ

1. **Nu vor fi examinate** rapoartele incomplete, fără toate semnăturile și parafa instituției și care nu corespund cerințelor de tehnoredactare (pct. 6).
2. Rapoartele anuale privind implementarea proiectelor ce implică activități de cercetare **pe animale** vor fi însoțite de avizul Comitetului de etică național/instituțional în corespundere cu HG nr.318/2019 *privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Comitetului național de etică pentru protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice* (https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=115171&lang=ro).
3. Rapoartele anuale privind implementarea proiectelor ce implică activități de cercetare **cu implicarea subiecților umani** vor fi însoțite de avizul Comitetului instituțional de etică a cercetării, în corespundere cu prevederile *Convenției europene pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei*, adoptată la Oviedo la 04.04.1997, semnată de către RM la 06.05.1997, **ratificată prin Legea nr. 1256-XV din 19.07.2002, în vigoare pentru RM din 01.03.2003**) și a protocoalelor adiționale.
4. **Nu pot fi prezentate informații identice în Rapoartele anuale ale mai multor proiecte.**
5. Se acceptă publicațiile în care expres sunt stipulate datele de identificare ale proiectului (denumire și/sau cifrul).
6. **Cerințe de tehnoredactare a Raportului:**
  - a) Se va exclude textul în culoare roșie din raport, întrucât reprezintă precizări referitor la informația solicitată (de ex. *denumirea și cifrul, perioada de implementare a proiectului, anul/anii; nume, prenume; etc.*).
  - b) Câmpurile cu mențiunea „*opțional*” se completează dacă sunt rezultate ce se încadrează în activitățile respective. În absența rezultatelor, câmpurile rămân **necompletate (nu se exclud rubricile respective)**.
  - c) Raportul se completează cu caractere TNR – 12 pt, în tabelele referitor la buget și personal – 11 pt; interval 1,15 linii; margini: stânga – 3 cm, dreapta – 1,5 cm, sus/jos – 2 cm.
  - d) **Copertarea se va face după modelul european – spirală.**

CERTIFICAT DE IMPLEMENTARE

a rezultatelor cercetărilor științifice dezvoltate în cadrul proiectului 25.80012.0807.26TC „Valorificarea capitalului uman prin mecanisme de incluziune socială și dezvoltare sustenabilă în contextul ecosistemului inovațional-tehnologic”, derulat în cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova în perioada 2025-2026

Prin prezentul act, se confirmă faptul că s-a realizat o evaluare a ecosistemului educațional și economic actual, identificând provocări, lacune în formarea profesională și a modului în care autoritățile publice care coordonează și implementează politicile de ocupare a forței de muncă pot sprijini un model inovator de formare profesională bazat pe expertiză. Cercetările s-au realizat cu succes în cadrul ANOFM, aducând o reală contribuție la valorificarea capitalului uman în diferite regiuni ale Republicii Moldova.

- 1. Denumirea ofertei pentru implementare: Mecanisme de incluziune socială și dezvoltare sustenabilă în contextul ecosistemului inovațional-tehnologic**
- 2. Autorii: Corina GRIBINCEA, Marina POPA, Cristina UNGUR, Elena SÎRBU**
- 3. Locul implementării: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă**
- 4. Rezultatul implementării:** Implementarea mecanismelor de incluziune socială și dezvoltare sustenabilă în contextul ecosistemului inovațional-tehnologic conduce la creșterea semnificativă a nivelului de ocupare a persoanelor din diverse grupuri, prin facilitarea accesului acestora la programe de formare profesională moderne și adaptate cerințelor economiei digitale. Beneficiarii dobândesc competențe relevante în domenii tehnologice, digitale și „verzi”, ceea ce le oferă oportunități reale de integrare pe piața muncii și de obținere a unui loc de muncă stabil. Totodată, accesul la serviciile ANOFM este îmbunătățit prin procese incluzive de consiliere, orientare profesională și intermediere, iar participarea la programe crește datorită măsurilor de sprijin dedicate persoanelor cu risc de excluziune socială.

Un rezultat esențial al pilotării îl constituie elaborarea și aplicarea modelului-cadru inovator privind optimizarea capitalului uman prin incluziune socială și sustenabilitate economică (*dezvoltat în cadrul proiectului 25.80012.0807.26TC „Valorificarea capitalului uman prin mecanisme de incluziune socială și dezvoltare sustenabilă în contextul ecosistemului inovațional-tehnologic”*), model fundamentat pe analiza experților și pe utilizarea metodei de expertiză pentru dezvoltarea unor direcții profesionale adaptate cerințelor actuale ale pieței muncii. Acest model-cadru a permis conturarea unor rute profesionale orientate spre competențe digitale, sustenabile și inovative, determinând o aliniere a proceselor de formare la evoluțiile tehnologice și economice. În plus, aplicarea acestui model contribuie la consolidarea colaborării dintre ANOFM și actorii ecosistemului inovațional-tehnologic, la dezvoltarea de parteneriate funcționale și la facilitarea tranziției eficiente de la instruire la angajare. Ca rezultat, ANOFM își modernizează capacitatea

instituțională, optimizează instrumentele de monitorizare și evaluare și generează un impact social și economic măsurabil, reflectat în reducerea excluziunii sociale, creșterea ocupării și îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor.

6. Eficacitatea implementării: Eficacitatea implementării mecanismelor de incluziune socială și dezvoltare sustenabilă în contextul ecosistemului inovațional-tehnologic se reflectă în capacitatea acestora de a genera rezultate concrete, măsurabile și relevante pentru dezvoltarea pieței muncii și pentru optimizarea capitalului uman din Republica Moldova. Implementarea a demonstrat un nivel înalt de funcționalitate prin faptul că a facilitat integrarea rapidă a beneficiarilor în programe de formare adaptate cerințelor actuale ale economiei digitale, crescând semnificativ rata de participare și finalizare a instruirilor. Aplicarea modelului-cadru inovator privind optimizarea capitalului uman, elaborat pe baza metodei de expertiză, a contribuit direct la creșterea eficienței intervențiilor, prin structurarea unor trasee profesionale clare, validate de specialiști și încadrate în logica dezvoltării durabile. Această abordare bazată pe expertiză a permis identificarea rapidă a competențelor deficitare și direcționarea resurselor către acele domenii cu impact economic ridicat. În plus, eficacitatea este susținută de consolidarea colaborărilor instituționale dintre ANOFM, mediul de afaceri și instituțiile educaționale, ceea ce a asigurat o aplicare coerentă și integrată a mecanismelor propuse. În ansamblu, implementarea s-a dovedit eficientă prin faptul că a optimizat procesele interne, a îmbunătățit calitatea serviciilor publice de ocupare și a generat efecte pozitive durabile asupra incluziunii sociale, competitivității forței de muncă și sustenabilității economice.

Raisa DOGARU

Director, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

ANOFM

Digitally signed by Dogaru Raisa
Date: 2025.12.01 15:02:46 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

**AVIZUL COMISIEI DE ETICĂ A CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
AL INSTITUTULUI NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE, ASEM**

DATE DE IDENTIFICARE ALE PROIECTULUI	
Titlul proiectului: Proiectul 25.80012.0807.26TC “Valorificarea capitalului uman prin mecanisme de incluziune socială și dezvoltare sustenabilă în contextul ecosistemului inovațional-tehnologic”, 2025-2026, finanțat cu suportul ANCD.	
Numele cercetătorului principal (conducătorul de proiect): Gribincea Corina, dr.	
Secția (Centrul de Cercetare): Secția Cercetări Financiare și Monetare	
Cerere de avizare metodologiei de realizare a Interviuului pentru mediul academic. Instituții de învățământ (licee, colegii, universități, centre de formare).	
DOCUMENTE EVALUATE	
Chestionarul (în l.română)	1 ex
Decizia comisiei:	
Se aprobă Metodologia de realizare a chestionării, cu următoarele completări: - Este necesar să fie adăugată denumirea completa a chestionarului utilizat, deoarece acest lucru va facilita completarea acestuia de către respondenți, oferindu-le o mai bună înțelegere a scopului și le va da posibilitatea să se orienteze mai ușor în procesul de răspuns. - A indica informația despre organizația, care realizează interviul - A indica informația despre finanțatorii cercetării - Chestionarul menționează asigurarea confidențialității respondenților; totuși, în Blocul A „Date generale despre instituție” se solicită indicarea numelui respondentului. E necesară reformularea întrebării, astfel încât să nu compromită caracterul anonim al răspunsurilor. - Este necesară redactarea ortografică a textului chestionarului. Documentul corespunde rigorilor Regulamentului privind cercetările sociologice și poate fi aplicat pentru cercetările calitative propuse.	

Președintele Comisiei de Etică al INCE:

Viorica POPA, dr.

Avizul a fost aprobat la ședința Comisiei de etică din 20 octombrie 2025, proces verbal nr. 1, întocmit în două exemplare, din care unul se păstrează la secretariatul Comisiei de Etică al INCE,ASEM, iar cel de-al doilea se înmânează solicitantului.

Data... 24.10.2025 .....

Semnătura cercetătorului principal

(la primirea avizului).....

**AVIZUL COMISIEI DE ETICĂ A CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
AL INSTITUTULUI NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE, ASEM**

DATE DE IDENTIFICARE ALE PROIECTULUI	
Titlul proiectului: Proiectul 25.80012.0807.26TC “Valorificarea capitalului uman prin mecanisme de incluziune socială și dezvoltare sustenabilă în contextul ecosistemului inovațional-tehnologic”, 2025-2026, finanțat cu suportul ANCD.	
Numele cercetătorului principal (conducătorul de proiect): Gribincea Corina, dr.	
Secția (Centrul de Cercetare): Secția Cercetări Financiare și Monetare	
Cerere de avizare metodologiei de realizare a Interviuului pentru autoritățile publice.	
DOCUMENTE EVALUATE	
Chestionarul (în l.română)	1 ex
Decizia comisiei:	
Se aprobă Metodologia de realizare a chestionării, cu următoarele completări:	
- Este necesar să fie adăugată denumirea chestionarului utilizat, deoarece acest lucru va facilita completarea acestuia de către respondenți, oferindu-le o mai bună înțelegere a scopului și le va da posibilitatea să se orienteze mai ușor în procesul de răspuns. - A indica informația despre organizația, care realizează interviul; - A indica informația despre finanțatorii cercetării; - Este necesară redactarea ortografică a textului chestionarului; - Chestionarul nu indică posibilitatea de a păstra confidențialitatea respondentului.	
Documentul corespunde rigorilor Regulamentului privind cercetările sociologice și poate fi aplicat pentru cercetările calitative propuse.	

Președintele Comisiei de Etică al INCE:

Viorica POPA, dr.

Avizul a fost aprobat la ședința Comisiei de etică din 20 octombrie 2025, proces verbal nr. 1, întocmit în două exemplare, din care unul se păstrează la secretariatul Comisiei de Etică al INCE,ASEM, iar cel de-al doilea se înmânează solicitantului.

Data. 22 octombrie 2025

Semnătura cercetătorului principal

(la primirea avizului).....

**AVIZUL COMISIEI DE ETICĂ A CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
AL INSTITUTULUI NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE, ASEM**

DATE DE IDENTIFICARE ALE PROIECTULUI	
Titlul proiectului: Proiectul 25.80012.0807.26TC “Valorificarea capitalului uman prin mecanisme de incluziune socială și dezvoltare sustenabilă în contextul ecosistemului inovațional-tehnologic”, 2025-2026, finanțat cu suportul ANCD.	
Numele cercetătorului principal (conducătorul de proiect): Gribincea Corina, dr.	
Secția (Centrul de Cercetare): Secția Cercetări Financiare și Monetare	
Cerere de avizare metodologiei de realizare a Interviuului pentru mediul privat.	
DOCUMENTE EVALUATE	
Chestionarul (în l.română)	1 ex
Decizia comisiei:	
Se aprobă Metodologia de realizare a chestionării, cu următoarele completări: - Este necesar să fie adăugată denumirea completa a chestionarului utilizat, deoarece acest lucru va facilita completarea acestuia de către respondenți, oferindu-le o mai bună înțelegere a scopului și le va da posibilitatea să se orienteze mai ușor în procesul de răspuns. - A indica informația despre organizația, care realizează interviul - A indica informația despre finanțatorii cercetării - Chestionarul menționează asigurarea confidențialității respondenților; totuși, în Blocul A „Date generale despre instituție” se solicită indicarea numelui respondentului. E necesar reformularea întrebării, astfel încât să nu compromită caracterul anonim al răspunsurilor. - Este necesară redactarea ortografică a textului chestionarului. Documentul corespunde rigorilor Regulamentului privind cercetările sociologice și poate fi aplicat pentru cercetările calitative propuse.	

Președintele Comisiei de Etică al INCE:

Viorica POPA, dr.

Avizul a fost aprobat la ședința Comisiei de etică din 20 octombrie 2025, proces verbal nr. 1, întocmit în două exemplare, din care unul se păstrează la secretariatul Comisiei de Etică al INCE,ASEM, iar cel de-al doilea se înmânează solicitantului.

Data 21.10.2025

Semnătura cercetătorului principal

(la primirea avizului).....

DECIZIA nr. 14/4
Senatului ASEM
din 26 noiembrie 2025

Luând act de raportul „Valorificarea capitalului uman prin mecanisme de incluziune socială și dezvoltare sustenabilă în contextul ecosistemului inovațional-tehnologic”, înscris în Registrul de stat al proiectelor din sfera științei și inovării cu cifrul: 25.80012.0807.26TC, prezentat de directorul de proiect dna Gribincea Corina, dr., cercetător științific coordonator, Senatul ASEM constată că pe parcursul anului 2025 au fost realizate cu succes obiectivele planificate. La realizarea proiectului au participat 4 persoane, dintre care 3 dr., 1 drd. Valoarea finanțării a constituit 400 000,00 lei.

Activitățile și rezultatele obținute în anul 2025 corespund planului anual:

1. Au fost realizate 3 studii: *”Tendențele economice relevante domeniului educație, formare profesională și piața muncii”*, *”Modele internaționale în domeniul dezvoltării capitalului uman și a mecanismelor de incluziune socială”* și *”Modelarea unui model-cadru inovator de formare profesională în baza metodei de expertiză”*.

2. În cadrul studiului *”Modelarea unui model-cadru inovator de formare profesională în baza metodei de expertiză”*, au fost elaborate 3 chestionare pentru mediul academic, mediul privat și instituții de învățământ. Chestionarele au fost aprobate la Comisia de Etică INCE și conține 16 de întrebări. În baza chestionarelor, au fost identificate problemele și nevoile pieței muncii, politicile existente și lacunele în formarea profesională și a modului în care autoritățile publice/mediul privat și instituțiile de învățământ pot sprijini un model inovator de formare profesională bazat pe expertiză. Răspunsurile au fost colectate atât în format fizic, cât și prin intermediul apelurilor telefonice. Toate răspunsurile sunt în anonim, astfel, au fost păstrate toate drepturile de confidențialitate a respondenților.

3. Au fost realizate 3 deplasări în interiorul țării pentru realizarea chestionarelor.

4. S-a participat la 4 conferințe, dintre care 2 conferințe internaționale peste hotare (dintre care 1 conferință este planificată pentru luna decembrie), 2 conferințe internaționale în țară, fiind susținute 5 comunicate (prezentări).

5. Publicare a 5 articole științifice (in ediție).

6. Se planifică participare la expoziție internațională specializată INFOINVENT (3-5 decembrie 2025). În urma celor consemnate Senatul ASEM,

DECIDE:

1. A aproba Raportul anual pentru anul 2025 și rezultatele activității de cercetare științifică realizate în cadrul proiectului de cercetare și inovare „Valorificarea capitalului uman prin mecanisme de incluziune socială și dezvoltare sustenabilă în contextul ecosistemului inovațional-tehnologic”, înscris în Registrul de stat al proiectelor din sfera științei și inovării cu cifrul 25.80012.0807.26TC, director de proiect dna Gribincea Corina, dr., cercetător științific coordonator.

2. A transmite Raportul anual al proiectului însoțit de decizia Senatului ASEM către ANCD până la 5 decembrie 2025 pe suport de hârtie (3 exemplare) și electronic (versiuni identice). (responsabil: directorul de proiect).

3. A publica în Acces Deschis raportul anual al proiectului pe pagina oficială a INCE al ASEM în termen de 3 zile, în conformitate cu reglementările naționale (responsabili: directorul de proiect, direcția tehnologii informaționale).

Președinte al Senatului A.S.E.M.
dr. hab., prof. univ.,
academician

Secretar științific
al Senatului A.S.E.M.

Alexandru STRATAN

Diana BRAGOI